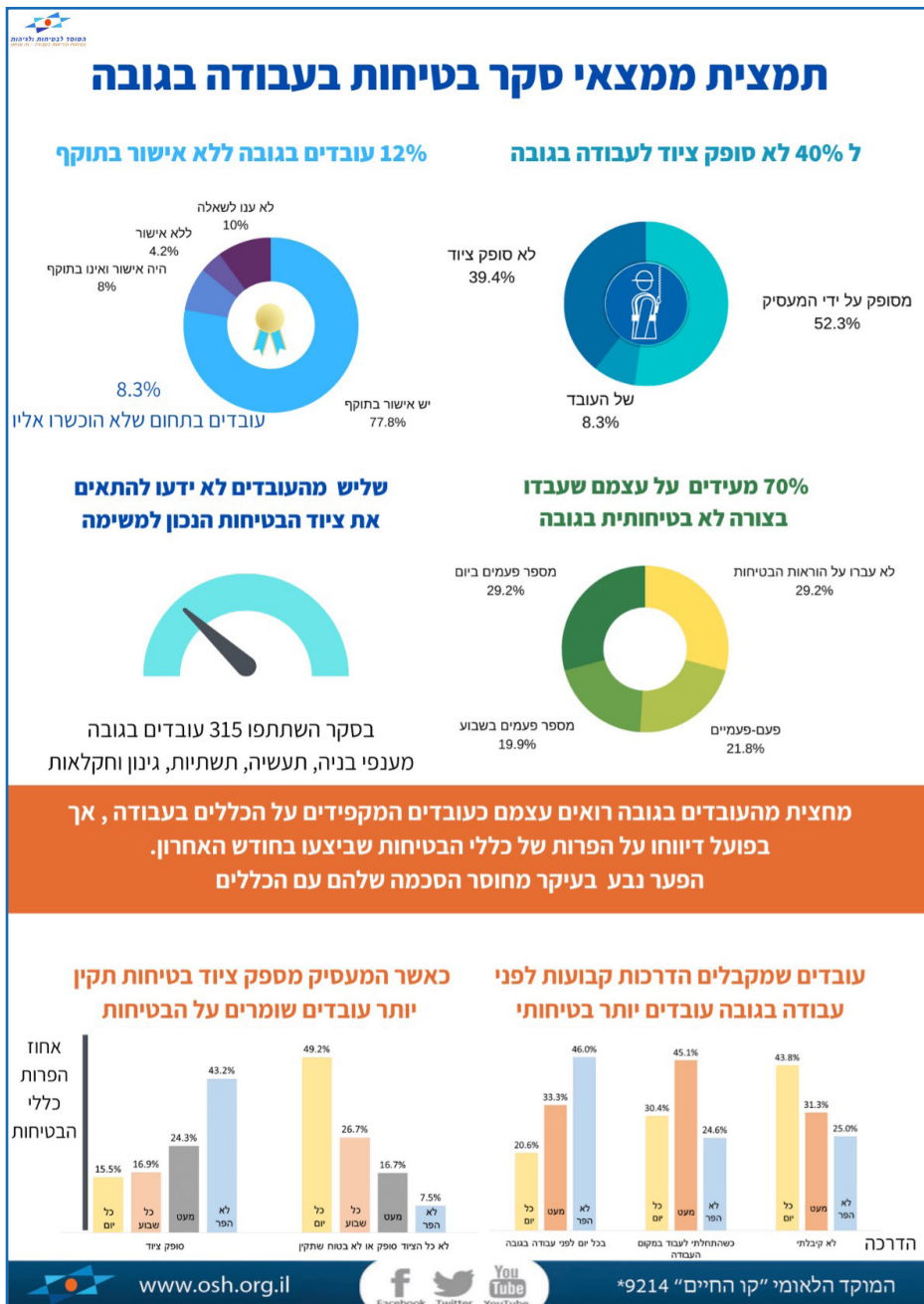

סקר מחלקת המחקר: 70% מהעובדים אינם שומרים על כללי הבטיחות

בסקר נבדקו הגורמים המשפיעים על התנהגות העובדים, על מידת ההקפדה שלהם על עבודה בטיחותית בגובה ועל אופן השימוש בציוד מגן

שהם עושים. כמעט כל העובדים מעידים שחשוב להם לשמור על עצמם. עם זאת, כמחציתם אינם מסכימים עם כללי הבטיחות באופן מלא, ולכן, גם לא פועלים לפיהם. מרבית העובדים (60%) חושבים כי מנהליהם מקפידים על הבטיחות ושהם יעירו להם להם אם לא יקפידו על כללי הבטיחות.

סיכום ומסקנות

הסקר מעלה כמה ממצאים משמעותיים. ראשית, אחוז ניכר מהעובדים בגובה אינם מקבלים ציוד בטיחות מותאם ותקין לצורך עבודתם. לא לכולם יש אישורי עבודה בגובה תקפים ורלוונטיים לתחום שבו הם עוסקים, רבים לא בטוחים לגבי הציוד הנכון לשימוש בכל משימה המבוצעת בגובה, ורובם אינם מקבלים הדרכה קבועה לעבודה בגובה. כפועל יוצא מכך מרביתם - כ-70% - העידו על עצמם כי עבדו באופן לא בטיחותי בגובה בחודש האחרון.

- יש למקד את ההדרכה וההסברה בקרב מנהלים וממוני בטיחות לצורך הספקת ציוד מיוגן מלא, תקין וזמין לכל עובד בגובה. אספקת ציוד הבטיחות צפויה לא רק לשמור על העובדים במקרה של תקלה, אלא גם לעודדם לעבוד באופן בטיחותי באופן כללי.
- עובדים בגובה זקוקים להדרכה שוטפת וקבועה, שנעשית בתדירות גבוהה על ידי מנהליהם לגבי חשיבות התקנות ויישומן, וכן, בתכנון משימות מורכבות בגובה. רבים מראים חוסר מודעות, ידע לא מספק, חוסר הבנה או הסכמה עם התקנות, וזה ניכר בבטיחות הביצוע של עבודתם בשטח.

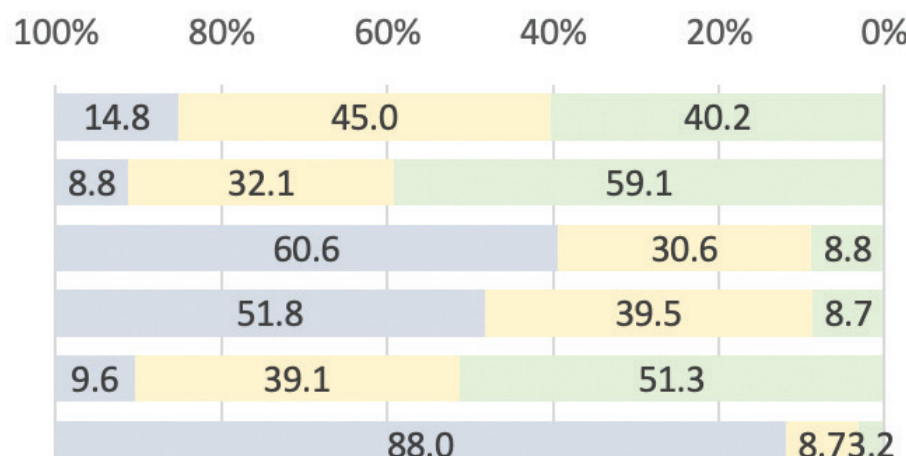
מאת ד"ר לליב אגוזי

מנהלת מחלקת המחקר, המוסד לבטיחות ולגיהות

עבודה בגובה היא גורם הסיכון העיקרי לתאונות קטלניות. בעוד מדינות הביטוח הלאומי עולה כי שיעור הנפגעים בעבודה מכלל המועסקים הולך ויורד באופן עקבי בעשור האחרון, שיעור התאונות הקטלניות השנתיות אינו יורד, ולכן, יש חשיבות עצומה בפעילות מניעה אפקטיבית. מטרת המחקר היא לבחון גורמים ארגוניים, צוותיים ואישיים, הקשורים לעבודה הבטוחה של עובדים, בניסיון לזהות את נקודות הכשל, שבהן יהיה נכון יותר לעשות התערבות והדרכה לשמירה על בטיחות העובדים. שיטה: שאלון הסקר נשלח באופן מקוון דרך קבוצות וואטסאפ של ממונים ואנשי קשר אחרים, שעובדים עם המוסד לבטיחות ולגיהות. כמו כן, מדריכי המוסד התבקשו למלא שאלון עם עובד או שניים ביום, במהלך ביקורי ההדרכה השוטפים שלהם באתרי עבודה. על השאלונים השיבו 315 עובדים בגובה, ממגוון ענפים, רובם (60%) מענף הבנייה. שני שלישים מהמשיבים עובדים יותר מחמש שנים בגובה, ומרבית המשיבים הם בגילאי 25-35.

ממצאים

יותר משלושה רבעים מהעובדים מעידים על עצמם שהם מקפידים על הכללים בעבודה, אך רק 40% חושבים שעמיתיהם לעבודה מקפידים על עבודה בטוחה, ומחציתם עובדים שלא לפי הכללים - דבר שעלה כשנשאלו על פעולות לא בטיחותיות

איור 1:
אחוזי ההסכמה של המשיבים לגבי בטיחות בעבודה בגובה ושמירת הבטיחות במקום עבודתם

כללי בטיחות בעבודה עם סוללות ליתיום

המוסד לבטיחות ולגיהות ערך יום השתלמות להכרת הסיכונים בעבודה עם כלים שבהם מותקנות סוללות ליתיום

סוללה אטרקטיבית לשימוש גם בתעשיית הרכב

ובשל כך משתלבות נהדר במוצרים רבים שנוצרים בעידן טכנולוגי מתקדם. גודלן הקומפקטי ומשקלן הנמוך ביחס לכמות האנרגיה הגבוהה שהן מסוגלות לספק הופך אותן לאטרקטיביות יותר במגוון שימושים. הן קלות יותר להטמעה מסוללות כבדות ומגושמות, ויש להן שלל יתרונות. עם זאת, לסוללות הללו יש נטייה להתחמם ולגרום להתלקחויות ספונטניות ולא רצויות. במקביל לעלייה בשימוש בסוללות הללו במגוון רחב של מוצרים ומכשירים, חלה עלייה בשרפות ליתיום, הפורצות ללא כל הכנה בבתים, במוסדות ובעסקים. התמודדות עם שרפת ליתיום מצריכה הכנה וכלים אחרים לחלוטין מאשר התמודדות עם שרפה רגילה - אי אפשר לכבות אותה באמצעים המוכרים, כגון מים או חניקת האש, והיא יכולה לבעור זמן ממושך ולגרום נזקים רבים, ללא אמצעים מתאימים לכבותה. למרות הבנת הסכנות בעלייה בשימוש בסוללות ליתיום, לא התבצע שינוי משמעותי בהסדרת התקנים וביישום פתרונות לשרפות כאלה.

מאת שלמה אלוני

סמנכ"ל המוסד לבטיחות ולגיהות

שנים האחרונות עלה בצורה משמעותית השימוש בסוללות ליתיום, בכלי עבודה ידניים, בכלי עבודה תפעוליים, ברכבים חשמליים תפעוליים פנים-מפעליים, ברכבים חשמליים ובכלים נוספים. עם זאת, כמו בכל הכנסת טכנולוגיה חדשה, יש ללמוד ולהכיר לא רק את היתרונות, אלא גם את המגבלות. בעקבות העלייה בשימוש בסוללות ליתיום בכלים חדשים שנכנסים למקומות עבודה, חלה עלייה במקרים שבהם סוללות ליתיום התלקחו ועלו באש. שרפת סוללות ליתיום היא שרפה מאתגרת, המחייבת היכרות עם גורמי הסיכון ודרכי הפעולה למזעור הפגיעה בעובדים והנוק לרכוש.

בעקבות הנתונים הללו, ערך המוסד לבטיחות ולגיהות יום השתלמות להכרת הסיכונים בכלים שבהם מותקנות סוללות ליתיום ובדרכים למזעור סיכוני החשיפה והנזק. היום נפתח בסיוור בתערוכת אמצעי כיבוי. הנושאים העיקריים שבהם עסקו משתתפי הפאנל והמרצים היו ניהול מצבי חירום, הבובלות של מנכ"ל המוסד ד"ר מיקי וינקלר; איג'י חזי שוורצמן, מפקח עבודה ראשי, נשא דברי פתיחה. הן שלף, רע"ן חקירות בדימוס בבית הספר לכבאות והצלה 1, הציג מקרי למידה במסגרת תחקור אירועי דלקה; עו"ד קובי בר-לב דיבר על ההיבטים המשפטיים של אירועים בחומרים מסוכנים ובהם מעורבות סוללות ליתיום; ד"ר אשר פרדו סקר את הסיכונים הבריאותיים בחשיפה לסוללות ליתיום במהלך העבודה, ושחר גורן הציג מקרה בוחרן לשיטות טיפול ומניעת פגיעה בסוללות ליתיום.

אטרקטיביות לשימוש

סוללות ליתיום הן סוללות נטענות, קלות משקל ולרוב בעלות משך חיים ארוך במיוחד. הן מתאימות מאוד לשימוש מחזורי

ההיערכות במקומות העבודה לרעידת אדמה

בעקבות רעידת האדמה בטורקיה ובסוריה, שגרמה למותם של עשרות אלפי תושבים, המוסד למוקד הבטיחות במצב חירום

נזקי רעידת האדמה בטורקיה

עובדים עם מוגבלות ועל מבקרים או לקוחות עם מוגבלות. המנהל לא רק יכיר את הנוהל, אלא גם יתרגל אותו הלכה למעשה. - יודא שדלתות החירום לא נעולות; שדרכי המילוט פנויות למעבר; שמערכת הכריזה תקינה; שיש בהישג יד כרז יד לניהול ולמתן הנחיות לעובדים במקרה שהכריזה אינה פועלת, וכן, שתאורת החירום נבדקה ונמצאה כשירה.

הדרישות מהעובד במצב חירום

- יש לוודא שהעובד קיבל הדרכה על דרכי המילוט מתחנת עבודתו.
- יש לוודא שהעובד יודע עליו להתפנות במקרה של רעידת אדמה.
- יש לוודא שדרכי המילוט פנויות.
- יש לוודא את סדר הפעולות שעליו לבצע במקרה של רעידת אדמה.
- אמור, עובדים או אורחים עם מוגבלות מחייבים מענה ייחודי.

מאת ד"ר מיקי וינקלר

מנכ"ל המוסד לבטיחות ולגיהות

רעידת האדמה, שפקדה את טורקיה ואת סוריה בתחילת השנה, וגרמה למותם של עשרות אלפי בני אדם, העלתה את הצורך לבחון אם מקומות העבודה מוכנים למצבי חירום. אנו, בישראל, רגילים לנפילות טילים המתרחשות לאחר קבלת התרעה "צבע אדום", בניגוד לרעידת אדמה, שמתרחשת ללא התרעה מוקדמת. בישראל, במצב חירום, קיימת בחוק האפשרות להפעיל סדרים ייחודיים כדי להתגבר על הסכנה.

תקנות הבטיחות בעבודה התשס"א-2001 מחייבות לדאוג לסידורים מיוחדים במצבי חירום, כולל תאורת חירום, דרכי מילוט ופינוי עובדים, שילוט מתאים, וכן, להתקין פתחי מילוט שנפתחים כלפי חוץ, אשר אינם ננעלים ונחסמים בשעות העבודה. המענה במקום עבודה למצב חירום צריך להיכתב ולהופיע בבוהל. כל מנהל, בכל רמה, יידרש לקבל עליו הדרכה עם קבלתו למקום העבודה, וכן, ההדרכה אישית מעשית.

הדרישות מהמנהל במצב חירום

- יודא שהעובדים עברו רענון וידוע להם מה עליהם לעשות ולהיכן להתפנות במקרה של רעידת אדמה.
- יודא שהמנהלים שתחתיו ובעלי תפקידים נוספים מכירים את תפקידיהם ואת סדר הפעולות הנדרש במקרה של רעידת אדמה.
- יודא שבעלי תפקידים, האמורים להעניק טיפול ראשוני לאחר רעידת אדמה, כגון מגיש עזרה ראשונה, צוות סיוע עצמי ראשוני וצוות התערבות, מאומנים וכשירים לתפקידיהם וצוידם כשיר.
- יודא שקיים מענה הולם לפינוי כלל העובדים. ישים דגש על